

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

บุญยิ่ง พรหมจารีย์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการหาทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษา ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้ ANOVA ผู้ที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี E-mail : eawying@gmail.com

Administration of Student Support System of the Elementary
Schools under Bangkok Elementary Educational Service
Area Office

Boonying Phomajaree¹

Abstract

The objectives of this study were to: 1) study the administration of student support system of elementary schools under Bangkok Elementary Education Service Area Office according to the opinion of administrators and consulting teachers and 2) compare the opinions of administrators and consulting teachers about the student support system classified by gender, age, education level and work experience. The sample was composed of administrators and consulting teachers, total 287 people. The research instrument was a questionnaire with reliability of .95. The statistics for data analyses were percentage, mean, and standard deviation. The mean difference was tested by t-test and ANOVA. The research revealed that: 1) The opinions to the administrators and consulting teachers as a whole found at moderate level and 2) the comparisons of the opinion of administrators and consulting teachers classified by gender, t-test, found different genders differently at .05 level of significance. For age, education level and work experience used ANOVA, found that different ages opined differently at .05, different education opined differently at .05 level of significance, and different work experience opined indifferently on two aspects, student development promotion and student transferring were not different. The other aspects were different at .05 level of significance.

Keywords: administration; student support system

¹Faculty of Education, Thonburi Rajabhat University. E-mail: eawying@gmail.com

บทนำ

การจัดการศึกษาทุกยุคทุกสมัยล้วนมีจุดหมายหลักคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีชีวิตที่เป็นสุขตามความมุ่งหวังของสังคมโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 22 แนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมผู้เรียนมีพัฒนาการตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ เรื่อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ความสำคัญความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการปลูกฝังความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (ส่วนงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 5) ครูจึงมีหน้าที่ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด บทบาทหน้าที่ของครูนอกจากให้ความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพแล้วครูต้องรู้หลักจิตวิทยาที่เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการกระทำของเด็ก เพื่อช่วยเหลือเด็กตามวัยและพัฒนาการทางจิต (สมพร สุทัศน์, 2548 หน้า 11) ดังนั้นจึงจำเป็นที่นักเรียนต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดีจากพ่อแม่ มีอยู่ที่บ้าน และมาโรงเรียนเมื่อมาอยู่ที่โรงเรียนทำให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างครูกับศิษย์นั้นใกล้เคียงกันกับที่สัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดา และบุตร

จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครเพื่อที่จะได้ทราบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบและเพื่อเป็นแนวทางที่ผู้อำนวยการโรงเรียนจะได้นำผลของงานวิจัยไปปรับเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558 ตามหลักการของคู่มือการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 1-ช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 1-6) พ.ศ.2546 ของกรมสุขภาพจิตและสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานมีองค์ประกอบ 5 ด้าน และผู้วิจัยเพิ่มปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาอีก 1 ด้าน เพราะในทางปฏิบัติการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะได้ผลจะต้องมีปัจจัยต่าง ๆ เช่น การทำความรู้จักผู้ปกครองและคนสำคัญในชุมชน การนำเอาศาสนาเข้ามามีส่วนร่วมในการละลายพฤติกรรมของนักเรียน กิจกรรมที่แสดงความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี และการดำเนินชีวิตตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น เข้ามาเสริมเพื่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546 : หน้า 6) คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
5. การส่งต่อนักเรียน
6. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยนักเรียนของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครฉบับนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบเชิงปริมาณ

ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำนวน 287 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1990, pp. 607-610) ซึ่งความเชื่อมั่น 95% สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเทียบสัดส่วนระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา และสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้เรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถาม 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ถามจะเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษาและข้อมูลที่จำเป็นมีลักษณะเป็นแบบเช็กลิสต์ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของค่า (Likert's Scale) คือมีระดับความคิดเห็นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2533 : หน้า 94-95)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและปลายเปิด

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96

ขั้นตอนการดำเนินการ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสอบถามตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขออนุญาตจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีถึงผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 287 ชุด และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้ 287 ชุดคิดเป็น 100%

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม โดยทุกข้อคำถามมีการตอบทุกรายการ

4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางด้านสถิติ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานประกอบด้วย ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สรุประดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2533: หน้า 94-95)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวม จำแนกตาม เพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test) ชนิดตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน (Independent Samples) และจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ศึกษาภาพการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ในภาพรวม

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	SD.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.70	.267	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.32	.325	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.61	.370	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน	3.17	.300	ปานกลาง
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.43	.495	ปานกลาง
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.71	.277	มาก
รวม	3.49	.205	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ความคิดเห็นด้านการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49, S.D. = .205$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.70, S.D. = .267$) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.61, S.D. = .370$) และด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.71, S.D. = .277$) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.32, S.D. = .325$) ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน ($\bar{X} = 3.17, S.D. = .300$) และด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.43, S.D. = .495$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมทุกด้าน

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ชาย (N = 37)			หญิง (N = 250)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.08	.248	มาก	3.67	.229	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.79	.443	มาก	3.25	.235	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.07	.341	มาก	3.54	.322	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน	3.78	.470	มาก	3.52	.319	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.03	.506	มาก	3.71	.251	มาก
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.87	.422	มาก	3.69	.240	มาก
รวม	3.94	.247	มาก	3.56	.104	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา เพศชาย มีความคิดเห็นด้านการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94, S.D. = .247$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.08, S.D. = .248$) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.07, S.D. = .341$) ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.03, S.D. = .506$) เพศหญิง มีความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56, S.D. = .104$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.71, S.D. = .251$) ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.69, S.D. = .240$) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.67, S.D. = .229$)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามเพศในภาพรวม

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ชาย N = 37		หญิง N = 250		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.08	.248	3.67	.229	9.520	.000*
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.79	.443	3.25	.235	11.355	.000*
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.07	.341	3.54	.322	8.905	.000*
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน	3.78	.470	3.52	.319	3.200	.000*
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.03	.506	3.71	.251	6.002	.000*
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.87	.422	3.69	.249	3.882	.000*
รวม	3.94	.247	3.66	.104	16.149	.000*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามเพศ ในภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามอายุ ในภาพรวม

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	น้อยกว่า 35 ปี (N=52)			35 - 45 ปี (N=125)			มากกว่า 45 ปี ขึ้นไป (N=110)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.61	.243	มาก	3.65	.231	มาก	3.86	.264	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.20	.223	ปานกลาง	3.25	.247	ปานกลาง	3.45	.392	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.53	.366	มาก	3.55	.302	มาก	3.71	.418	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียน	3.47	.370	ปานกลาง	3.53	.318	มาก	3.62	.371	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.74	.326	มาก	3.71	.228	มาก	3.82	.377	มาก
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.64	.224	มาก	3.67	.231	มาก	3.78	.328	มาก
รวม	3.53	.124	มาก	3.56	.101	มาก	3.71	.227	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามอายุในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53, S.D. = .124, \bar{X} = 3.56, S.D. = .101, \bar{X} = 3.71, S.D. = .227$) ทุกช่วงอายุ

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามอายุในภาพรวม

การบริหารการบริการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	3.446	2	1.723	28.380	.000*
	ภายในกลุ่ม	17.242	284	.061		
	รวม	20.688	286			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.354	2	1.677	17.291	.000*
	ภายในกลุ่ม	26.871	284	.095		
	รวม	30.221	286			
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.943	2	.971	7.419	.001*
	ภายในกลุ่ม	37.189	284	.131		
	รวม	39.132	286			
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาที่เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.946	2	.470	3.877	.022*
	ภายในกลุ่ม	34.444	284	.121		
	รวม	35.384	286			
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.675	2	.338	3.506	.031*
	ภายในกลุ่ม	27.346	284	.096		
	รวม	28.021	286			
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.028	2	.514	6.999	.001*
	ภายในกลุ่ม	20.859	284	.073		
	รวม	21.887	286			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.697	2	.848	31.310	.000*
	ภายในกลุ่ม	7.694	284	.027		
	รวม	9.391	286			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้ศึกษาจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe test) พบว่า

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.73	.265	มาก	3.82	.361	มาก	3.44	.282	ปานกลาง
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.67	.238	มาก	3.78	.321	มาก	3.68	.224	มาก
รวม	3.55	.112	มาก	3.70	.233	มาก	3.63	.073	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .112, $\bar{X} = 3.70$, S.D. = .233, $\bar{X} = 3.63$, S.D. = .073) ทุกระดับการศึกษา

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม

การบริหารการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2.612	2	.066	20.518	.000*
	ภายในกลุ่ม	18.076	284	.064		
	รวม	20.688	286			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.096	2	1.048	10.580	.000*
	ภายในกลุ่ม	26.135	284	.099		
	รวม	30.231	286			
3. ด้านการส่งเสริมคุณธรรมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.350	2	.675	5.075	.007*
	ภายในกลุ่ม	37.782	284	.133		
	รวม	39.132	286			
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.737	2	1.368	11.904	.000*
	ภายในกลุ่ม	32.647	284	.115		
	รวม	35.384	286			
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.435	2	.717	7.662	.001*
	ภายในกลุ่ม	26.586	284	.094		
	รวม	2.612	286			
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	18.076	2	.064	10.580	.000*
	ภายในกลุ่ม	20.688	284	1.048		
	รวม	2.096	286			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	28.135	2	.099	5.075	.007*
	ภายในกลุ่ม	30.231	284	.675		
	รวม	1.350	286			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	น้อยกว่า 10 ปี (N=101)			11 - 20 ปี (N=147)			มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป (N=39)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.65	.213	มาก	3.75	.282	มาก	3.82	.307	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.22	.209	ปานกลาง	3.35	.339	ปานกลาง	3.44	.442	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.56	.328	มาก	3.64	.359	มาก	3.61	.492	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา นักเรียน	3.49	.328	ปานกลาง	3.57	.315	มาก	3.68	.449	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.74	.280	มาก	3.75	.279	มาก	3.83	.473	มาก
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.64	.227	มาก	3.70	.256	มาก	3.92	.357	มาก
รวม	3.55	.116	มาก	3.63	.169	มาก	3.72	.281	มาก

จากตารางที่ 8 ความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .116, $\bar{X} = 3.63$, S.D. = .169, $\bar{X} = 3.72$, S.D. = .281) เกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในภาพรวม

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.947	2	.474	6.813	.001*
	ภายในกลุ่ม	19.741	284	.070		
	รวม	20.688	286			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.706	2	.853	8.490	.000*
	ภายในกลุ่ม	28.526	284	.100		
	รวม	30.231	286			
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.409	2	.204	1.499	.225
	ภายในกลุ่ม	38.723	284	.136		
	รวม	39.132	286			

4. ด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.154	2	.577	4.786	.009*
	ภายในกลุ่ม	34.230	284	.121		
	รวม	35.384	286			
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.285	2	.142	1.459	.234
	ภายในกลุ่ม	27.736	284	.098		
	รวม	28.021	286			
6. ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.324	2	1.162	16.872	.000*
	ภายในกลุ่ม	19.563	284	.069		
	รวม	21.887	286			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.874	2	.437	14.000	.000*
	ภายในกลุ่ม	8.517	284	.030		
	รวม	9.391	286			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า มี 2 ด้าน ที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้ศึกษาจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีวิเคราะห์เชฟเฟ (Scheffe test) พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11- 20 ปี และมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 - 20 ปี ก็มีความคิดเห็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ไม่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นด้านการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี และมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี มีความคิดเห็นด้านการคัดกรองนักเรียน ไม่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน ไม่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี ก็มีความคิดเห็นด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน ไม่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป เช่นกัน

ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ก็มีความคิดเห็นด้านปัจจัยที่

เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาสภาพการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาในภาพรวมพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาเด็กเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีการบริหารที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียนในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีกำหนดดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมอย่างชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี ทองงาม (2555, หน้า 156-160) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์เงิน สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1.1 การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโพธิ์เงิน มีการบริหารจัดการ ระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียนในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียนแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองนักเรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานผลการบริหารจัดการ ที่วัดเงิน สามารถตรวจสอบได้ 12 แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียน โรงเรียนวัดโคกนวนได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียนตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือเด็กเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยได้ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) ใช้ยึดหยุ่น วางแผนการคัดกรอง กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ ให้ ความรู้แก่ครูในการให้คำ ปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กเรียน และ เชิญผู้ปกครองมารับทราบถึงความจำเป็นในการส่งต่อนักเรียน

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียนจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการเปรียบเทียบ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียน นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีอายุต่างกัน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีเพียง 2 ด้าน ที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีนโยบายในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา จึงได้ให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเรียนในโรงเรียน และมีการดำเนินงานตามขั้นตอน โดยเริ่มการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้วยวิธีการให้กรอกประวัติข้อมูลของตัวนักเรียน มีการคัดกรองนักเรียน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โดยมีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนและครูให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีการ

ป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน โดยมีมาตรการที่ชัดเจนโดยเน้นการปฏิบัติจริง มีการส่งต่อนักเรียน โดยมีการจัดระบบ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งต่อนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้ ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวีธา ฤกษ์เกษม (2551, หน้า 107-118) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ด้านประสบการณ์ทำงาน ครูโรงเรียน เอกชนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูเอกชน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน จึงควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการและครูที่ปรึกษา เพื่อให้รับทราบนโยบาย และมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่ปรึกษา ชาย หญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังต่อไปนี้
ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรมีการแบ่งประเภทนักเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติ และจัดทำแบบประเมินนักเรียนฉบับครูที่ปรึกษาและฉบับผู้ปกครอง
ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีการติดตามผลของนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม ที่มีการส่งต่อทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างใกล้ชิดจนแก้ปัญหาได้ โดยมีครูร่วมมือกับผู้ปกครอง และมีเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีโครงสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ร่วมกัน และส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมกันดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. ควรศึกษาการพัฒนา รูปแบบที่ทีมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ดร.สมใจ เดชบำรุง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัดดา ยิ้ม สกกุล ประธานกรรมการควบคุมภาคินพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา กรรมการที่ปรึกษา ที่ท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ขอขอบคุณคุณวีระ ปรากฏรัตน์ศิลา ขอขอบคุณบิดา มารดา บุคคลในครอบครัวทุกคนที่ให้กำลังใจ และพร้อมให้คำปรึกษาด้วยดีเสมอมา

เอกสารอ้างอิง

- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2533). *วิธีการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์.
- สมพร สุทัศนีย์. (2541). *มนุษย์สัมพันธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). *คู่มือการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม*. กรุงเทพฯ: ขวานพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สุมาลี ทองงาม. (2555). *การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดโคกนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุวีธา ฤกษ์เกษม. (2551, ตุลาคม – มกราคม). “การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 2(3), หน้า 107-118.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). Determinining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. v. 29, 607-610.

วารสารวิชาการและวิจัย มจร. พระนครศรีอยุธยา
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์